priloga B_2

IZVLEČKI PROSTORSKIH AKTOV IN ZAKONODAJE

oktober 2026

Kazalo

1.1 Izvlečki OPN 4

1.1.1 Strateški del OPN 5

1.1.2 Izvedbeni del OPN 10

1.2 Varovanje naravne dediščine 27

1.3 Varovanje kulturne dediščine 30

1.1 Izvlečki OPN

Podrobnejši izvlečki OPN vsebujejo dodatni izpise OPN, ki podrobneje opišejo usmeritve za natečajno nalogo z vidika OPN.

Grafični prikazi OPN so prikazani v poglavju 2 NALOGA (*Lokacija 1-4*) v dokumentu B_1 Naloga PST.

Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – strateški del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 72/13 – DPN, 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 12/18 – DPN in 42/18)

Odlok o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del (Uradni list RS, št. 78/10, 10/11 – DPN, 22/11 – popr., 43/11 – ZKZ-C, 53/12 – obv. razl., 9/13, 23/13 – popr., 72/13 – DPN, 71/14 – popr., 92/14 – DPN, 17/15 – DPN, 50/15 – DPN, 88/15 – DPN, 95/15, 38/16 – avtentična razlaga, 63/16, 12/17 – popr., 12/18 – DPN, 42/18 in 78/19 – DPN in 59/22, 75/23 – odl. US in 1244/26)

1.1.1 Strateški del OPN

CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA MOL

2. Moderno mesto z bogato zgodovinsko in kulturno dediščino

Ljubljana ima izrazito fizično identiteto, h kateri prispevata kakovost urbane strukture in bogastvo kulturne dediščine. Cilji prostorskega razvoja mesta so celovito ohranjati, varovati in prenavljati zgodovinsko mesto, predvsem območja kulturnih spomenikov in druge kulturne dediščine, ter kulturne in duhovne vrednote mesta in njegovo vitalnost. Pomembna je tudi krepitev razpoznavnih značilnosti mesta s prenovo in ustvarjanjem novih urbanih prostorov z vrhunsko arhitekturo. Stik med mestom in zelenim zaledjem bo ohranjen z zelenimi klini.

5. Varno in zdravo mesto

Cilj je celovito izboljšati stanje okolja in spodbujati zdrav način življenja z urejanjem zelenih in rekreacijskih površin in športnih objektov. Prostorski razvoj mora slediti smernicam dostopnosti za vse in upoštevati potrebe vseh meščanov, brez razlikovanja glede na starost, spol, status in zmožnosti in zagotavljati ustrezno dostopnost družbene, storitvene, rekreacijske in gospodarske infrastrukture mesta.

OKOLJSKI VIDIKI TRAJNOSTNEGA PROSTORSKEGA RAZVOJA

(A) CILJI:

1. zmanjševati vpliv urbanizacije na podnebne spremembe in prilagajati se podnebnim spremembam

4. ohranjati biodiverziteto in habitate

- *revitalizirati degradirana območja in poškodovane habitate,*
- *dosledno ohranjati obseg in kakovost naravnih površin v mestu, vključno z manjšimi površinami v strnjenih območjih,*
- *ohranjati ustrezni delež naravnih površin v novo urbaniziranih območjih,*
- *izogibati se sajenju alergenih vrst zaradi potencialne negativne vplive na zdravje prebivalcev mesta; […]*

6. varovati mestne gozdove z ohranjanjem obsega, sklenjenosti, celovitosti in kakovosti gozdov, ki imajo ekološke, hidrološke, varovalne in socialne funkcije

7. trajnostno ravnati z odpadki po konceptu Nič odpadkov (Zero Waste)

8. zmanjševati hrup in varovati pred hrupom

10. s celovito opredelitvijo razredov poplavne nevarnosti na celotnem območju MOL in izvedbo protipoplavnih ukrepov zmanjšati poplavno ogroženost na celotnem območju MOL

11. uveljavljati načelo so-naravnih rešitev (Nature Based Solutions).

RAZPOZNAVNA STRUKTURA MESTA

(A) CILJI

1. Temeljna strateška cilja prostorskega razvoja MOL sta ohranjati in krepiti obstoječe prostorske naravne in kulturne vrednote mesta in tudi širšega prostora MOL, ki ustvarjajo identiteto in potenciale za kakovosten razvoj mesta in kakovost bivanja v njem, in sicer:

- *ohranjati, vzdrževati in prenavljati kakovostne sestavine krajinske in naselbinske identitete, predvsem reševati vprašanja, povezana z nekontrolirano pozidavo naravnega prostora, nekontrolirano rastjo predmestij in vaških naselij, slabim vzdrževanjem stavbnega fonda in neustrezno prenovo, zlasti kulturne in naravne dediščine,*
- *izboljšati kakovost okolja in razvijati oblikovno podobo mesta na vseh ravneh,*

(B) ZASNOVA IN USMERITVE

8. Povezovalne strukture so sistemi ulic, trgov, parkov, vodotokov in Pot spominov in tovarištva (PST), skratka odprti prostori, ki povezujejo pozidana območja v mestno tkivo na ravni obmestja, kompaktnega mesta in mestnega središča. Najkakovostnejše povezovalne strukture grajenega prostora oziroma mestne poteze predstavljajo konstante mestnega razvoja, oblikujejo identiteto mestnega in oskrbno-storitvenih središč ter sooblikujejo morfološko strukturo mesta. Te poteze (vodilne poteze mestnega središča, notranji cestni obroč, mestna magistrala in vpadnice, avtocestni obroč, PST, obrečni prostor Ljubljanice z Gruberjevim prekopom in Save) je treba varovati, prenavljati ter kakovostno programsko in oblikovalsko nadgrajevati.

OMREŽJE ODPRTIH JAVNIH POVRŠIN

PST naj se ohranja kot linijski odprti javni prostor, ki je namenjen pešcem, kolesarjem in ostalim nemotoriziranim uporabnikom.

(A) CILJI

Temeljni strateški cilj je ustvariti povezano in pregledno mrežo visoko kakovostnih odprtih javnih prostorov na celotnem območju MOL, ki bodo enako dostopni za vse, varni, prepoznavni, spoštljivi do kulturne dediščine, naravnih danosti in okolja ter dobro vzdrževani. Operativni cilji so:

- *ohranjati obstoječe javne prostore in urejati nove javne prostore, predvsem v območjih zunaj ožjega mestnega središča,*
- *uveljaviti prednost nemotoriziranih uporabnikov (pešcev, kolesarjev, gibalno in senzorno oviranih, ipd.),*
- *ohranjati in urejati naravne elemente javnega prostora,*

(B) ZASNOVA IN USMERITVE

1. Omrežje odprtih javnih prostorov sestavljajo območja javnega prostora, linijski odprti javni prostori in posamezne lokacije javnega prostora. Te posamezne sestavine so razvrščene glede na vrsto uporabnikov.

2. Sistem javnih odprtih prostorov sestavljajo žarkaste povezave iz središča v zaledje (na primer v obsavski prostor, Šmarno goro, Barje) in krožne povezave med njimi (PST in vodotoki Sava, Ljubljanica, Gruberjev prekop, Špica, Gradaščica in Glinščica ter obstoječe in načrtovane povezave med njimi). Na ta sistem se navezujejo večja območja javnih prostorov, rekreacijska območja (npr. Šišenski hrib, Golovec) in posebna programska območja (na primer univerza, živalski vrt, nakupovalna središča). Javni prostori se zgoščajo proti mestnemu središču.

7. Linijski odprti javni prostori v izključni rabi nemotoriziranih uporabnikov so prostori, namenjeni pešcem, kolesarjem in drugim nemotoriziranim uporabnikom. To so PST, nabrežja vodotokov, sprehajalne poti, kolesarske poti ipd. ter povezave med njimi.

ZASNOVA ZELENIH POVRŠIN MESTA

(A) CILJI

- *ohraniti, urediti ali rekonstruirati vseh pet potencialnih zelenih klinov mesta, ki povezujejo središče Ljubljane z zaledjem in predstavljajo ključne makro prostorske členitvene elemente urbanega prostora, ter pomembne klimatske koridorje mesta,*
- *povezati posamezne ureditve, območja in programske poteze ter omrežja zelenih površin znotraj mesta in v njegovem zaledju ter druga pomembna območja z značajem zelenih površin v celovit sistem zelenih površin,*

…

- *vzpostaviti ustrezne pogoje za uresničevanje ekosistemskih storitev za zagotovitev ustreznega klimatsko, bivalno in ekološko kakovost okolja,*
- *vključiti in povezati PST kot pomembno povezovalno in programsko potezo v sistem zelenih površin,*
- *zagotoviti razvoj rekreacijsko-izletniških potencialov na območju MOL in vzpostaviti sistem dobre javne dostopnosti do teh območij,*

- *zagotoviti ustrezno klimatsko, bivalno in ekološko kakovost v urbanem okolju,*
- *ponovno vzpostaviti ustrezne zelene površine na degradiranih ali prekomerno pozidanih območjih, kjer je to opredeljeno kot bistvenega pomena za izboljšanje kakovosti bivanja, okolja, blaženje klimatskih sprememb ali za zaščito pred naravnimi nesrečami,*
- *omejevati pozidavo robov večjih zelenih površin in določiti poseben režim za obstoječe objekte znotraj njih.*

(B) ZASNOVA IN USMERITVE

...

13. Najpomembnejša velikopotezna krožna povezava je PST, ki ima kulturno-zgodovinski značaj. Povezuje posamezna naravna območja ter obstoječa in nova programska jedra. Povsod kjer prostor to dopušča, je PST izvedena kot peščena pot z obojestranskim drevoredom. Na PST je treba, kjer to dopuščajo prostorski pogoji, navezati ureditve lokalnih in tematskih parkov.

14. Drevoredi se vzpostavijo na vseh pomembnejših povezovalnih, reprezentativnih in členitvenih potezah kot na primer: povezave za pešce in kolesarje v zaledje in med območji zelenega sistema, na vstopnih potezah pokopališč in reprezentativnih javnih objektov v okviru oskrbno-storitvenih središč , ob mestnih vpadnicah in drugih pomembnih cestah, ter v povezavi s kulturno dediščino.

…

20. Podrobnejše usmeritve za urejanje območij vodotokov so:

1. Območje ob Savi

ohraniti in vzpostaviti nove povezave v širše zaledje, na PST in v mestno središče,

…

2. Območje Ljubljanice in Gruberjevega prekopa

- *vzpostavitev sistema krožnih mestnih pešpoti ob Ljubljanici in Gruberjevem prekopu z navezavo na javne odprte prostore, javne parke in PST,*

PREDNOSTNA OBMOČJA PRENOVE

…

6. V povezovalne strukture odprtega prostora so uvrščeni najznačilnejše mestne poteze, sistem ulic, trgov in parkov, vodotoki in PST, ki predstavljajo konstante mestnega razvoja. Te oblikujejo identiteto mesta in sooblikujejo njegovo morfološko zgradbo.

7. Območja krajinskih struktur so tista zaščitena oziroma kakovostna območja, znotraj katerih se prepletajo elementi naravne dediščine in grajenih struktur.

8. Na območjih iz petega, šestega in sedmega odstavka tega poglavja je treba praviloma izvajati celovito prenovo.

POVEZOVALNE STRUKTURE

(A) CILJI

…

8. Pot spominov in tovarištva (PST) je prostorska ureditev, načrtovalska poteza in javna zelena površina z značajem kulturnega in zgodovinskega spomenika. Je najbolj velikopotezna ureditev odprtega prostora za prostočasno rabo v Ljubljani, ki s svojim krožnim potekom simbolno povezuje različne dele MOL in tako posredno poudarja raznolikost naravnih in grajenih prvin mesta. PST je treba dograditi na delih, kjer je njena trasa še prekinjena. Ob celotni trasi, ki poteka skozi naseljena območja, je treba predvideti razširitve za dvosmerne kolesarske steze. Na PST je treba, kjer to dopuščajo prostorski pogoji, navezati tudi ureditve lokalnih in tematskih parkov. Na mestih, kjer PST poteka skozi predvidena območja novogradnje, pa je ob trasi treba zagotoviti najmanj 20 m širok zeleni pas z obojestranskim drevoredom.

(B) ZASNOVA IN USMERITVE

…

2. Ta območja je treba varovati pred pozidavo, še posebej je treba varovati njihove robove in preprečiti, da bi se obstoječa zazidava širila v notranjščino. Obstoječe objekte na robovih teh območij je treba vključiti v zavarovano območje, njihov razvoj pa usmerjati s posebnim režimom, ki omejuje kakršnekoli širitve, prizidave, prezidave in nadzidave, nadomestne gradnje ali novogradnje na obstoječih parcelah ter spremembe namembnosti, ki bi generirale motorni promet ali bi kakorkoli drugače negativno vplivale na kulturno krajino. Režim dopušča le omejene posege, kot so vzdrževanje in prenova v obstoječem obsegu in namembnosti.

…

5. Na območju Ljubljanskega barja je še posebej pomembno zagotoviti:

…

- *ureditev izrazite linearne parkovne poteze na severnem robu območja v navezavi na PST in območja ob vodotokih,*

ŠPORT

(B) ZASNOVA IN USMERITVE

…

6.rekreacijsko ponudbo dopolnjevati z objekti in ureditvami, ko so:

…

- *tekaške in pohodne poti, ki se navezujejo na PST.*

1.1.2 Izvedbeni del OPN

DOPUSTNI OBJEKTI IN DEJAVNOSTI

Celotno območje PST spada med območja stavbnih zemljišč. Glede na podrobnejšo namensko rabo, območja večinoma spadajo pod ZPps (Pot spominov in tovarištva), gre za območje sklenjene urejene peščene sprehajalne in rekreacijske poti. Območja, kjer PST poteka po prometnih površinah, glede na podrobnejšo namensko rabo spadajo med površine cest (PC) in površine železnic (PŽ). Drugi manjši odseki spadajo pod druge namenske rabe. Navedene dopustne objekte in dejavnosti je potrebno upoštevati za izbrane lokacije, za katere veljajo naslednje namenske rabe.

11. člen (dopustni objekti in dejavnosti po območjih namenske rabe)

Preglednica 4: Dopustni in pogojno dopustni objekti in dejavnosti po območjih namenske rabe

...

2. SScv – PRETEŽNO VEČSTANOVANJSKE POVRŠINE - Območja, namenjena stalnemu bivanju – večstanovanjske stavbe

1. Dopustni objekti in dejavnosti:

- *24110 Športna igrišča: samo igrišča za športe na prostem,*
- *24122 Drugi gradbeni inženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas: samo otroška in druga javna igrišča, javni vrtovi, parki, trgi, ki niso sestavni deli javne ceste, zelenice in druge urejene zelene površine,*
- *12420 Garažne stavbe: samo garaže, razen javnih garaž, kolesarnice in pokrita parkirišča.*

...

4. SSsv – SPLOŠNE VEČSTANOVANJSKE POVRŠINE - Območja, namenjena stalnemu bivanju – večstanovanjske stavbe, lahko se dopolnjujejo z dejavnostmi trgovine, storitev in dejavnostmi družbenega pomena

1. Dopustni objekti in dejavnosti:

- *24110 Športna igrišča: samo igrišča za športe na prostem,*
- *24122 Drugi gradbeni inženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas: samo otroška in druga javna igrišča, javni vrtovi, parki, trgi, ki niso sestavni deli javne ceste, zelenice in druge urejene zelene površine,*

...

8. CDd – OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI BREZ STANOVANJ - Območja, namenjena trgovskim, oskrbnim, storitvenim, upravnim in podobnim dejavnostim ter tehnološkim parkom

1. Dopustni objekti in dejavnosti:

- *24110 Športna igrišča, [...]*

10. CDo – OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI ZA VZGOJO IN PRIMARNO IZOBRAŽEVANJE - Območja, namenjena predšolski vzgoji in osnovnošolskemu izobraževanju

1. Dopustni objekti in dejavnosti:

- *24110 Športna igrišča, [...]*
- *24122 Drugi gradbeni inženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas: samo otroška in druga javna igrišča, javni vrtovi, parki, trgi, ki niso sestavni deli javne ceste, zelenice in druge urejene zelene površine*

16. IG – GOSPODARSKE CONE - Območja, namenjena tehnološkim parkom, proizvodnim dejavnostim z industrijskimi stavbami in skladišči ter s spremljajočimi stavbami za storitvene dejavnosti

2. Pogojno dopustni objekti in dejavnosti:

a) Pogojno dopustni objekti in dejavnosti:

- *21122 Parkirišča izven vozišča,*

...

22. ZPp – PARKI - Območja, namenjena urejenim površinam odprtega prostora

1. Dopustni objekti in dejavnosti:

- *24122 Drugi gradbeni inženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas: samo otroška in druga javna igrišča, javni vrtovi, parki, trgi, ki niso sestavni deli javne ceste, zelenice in druge urejene zelene površine.*

2. Pogojno dopustni objekti in dejavnosti:

...

c) Parkirna mesta za obiskovalce EUP in za dopustne objekte v EUP je dopustno urejati na obrobju EUP.

č) Podzemne zbiralnice ločenih frakcij odpadkov ob vhodih v park ali dostopnih poteh; če so zbiralnice nadzemne, morajo biti intenzivno ozelenjene.

23. ZPps – POT SPOMINOV IN TOVARIŠTVA - Območje sklenjene urejene peščene sprehajalne in rekreacijske poti

1. Dopustni objekti in dejavnosti: ureditev Poti spominov in tovarištva v skladu z usmeritvami in pogoji veljavnih predpisov s podvročja varstva kulturne dediščine, ki urejajo območje Poti spominov in tovarištva.

2. Pogojno dopustni objekti:

- *V primeru prestavitve trase Poti spominov in tovarištva je treba premestitev izvesti v polnem profilu (4,00 m pohodne površine z obojestranskim 8,00 m zelenim pasom z drevoredom na vsaki strani).*
- *Kadar Pot spominov in tovarištva poteka ob cesti, čez cesto ali železnico, se trasa Poti spominov in tovarištva uredi v profilu in poteku, ki ju določi organ, pristojen za varstvo kulturne dediščine, tako, da je trasa urejena kot pohodna površina z usmerjevalnimi tablami, z označbami v tleh ter vsaj z enostranskim drevoredom.*

28. PC – POVRŠINE CEST - Območja, namenjena cestnemu prometu

1. Dopustni objekti in dejavnosti:

- *državne ceste: 21111 Avtoceste, hitre ceste in glavne ceste (daljinske ceste), 21112 Regionalne ceste,*
- *občinske ceste: 21121 Lokalne ceste in javne poti, nekategorizirane ceste in gozdne ceste: samo lokalne ceste in javne poti,*
- *drugi prometni infrastrukturni objekti: 21410 Mostovi in viadukti, 2142 Predori in podhodi.*

2. Dopustni objekti in dejavnosti:

a) Pogojno dopustni objekti in dejavnosti:

- *12420 Garažne stavbe: samo kolesarnice.*

b) Dejavnosti iz točke a) so dopustne na končnih postajališčih javnega potniškega prometa.

29. PŽ – POVRŠINE ŽELEZNIC - Območja, namenjena železniškemu prometu

1. Dopustni objekti in dejavnosti:

- *12420 Garažne stavbe: samo garaže, kolesarnice in pokrita parkirišča,*
- *21220 Mestne železniške proge,*
- *21410 Mostovi in viadukti,*
- *2142 Predori in podhodi,*
- *21122 Parkirišča izven vozišča (za potrebe železnic),*
- *postajališča in peroni,*
- *površine, ki omogočajo dostop in delovanje javne gasilske službe in nujne medicinske pomoči ob nesrečah na železnici, vključno z nesrečami z nevarnimi snovmi, tako na ravni terena kot v podzemnih prostorih.*

12. člen (drugi dopustni objekti in posegi v prostor)

(1) Če ta odlok ali drug predpis ne določa drugače, so na celotnem območju OPN MOL ID ne glede na določbe 11. člena tega odloka dopustni tudi naslednji objekti in drugi posegi v prostor:

1. komunalni objekti, vodi in naprave:

- *za oskrbo s pitno in požarno vodo,*
- *za odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,*
- *za distribucijo zemeljskega plina,*
- *za daljinsko ogrevanje in hlajenje,*
- *za javno razsvetljavo in semaforizacijo,*
- *za distribucijo električne energije napetostnega nivoja do vključno 20 kV,*
- *za zagotavljanje elektronskih komunikacij. Znotraj območja, ki ga omejuje avtocestni obroč, ni dopustna izvedba elektronskih komunikacijskih vodov v nadzemni izvedbi,*
- *zbiralnice ločenih frakcij odpadkov,*
- *objekti, vodi in naprave okoljske, energetske in elektronske komunikacijske infrastrukture, če so izvedeni v sklopu drugega objekta, ki ga je na območju dopustno graditi,*

...

2. podzemne etaže s tem odlokom dopustnih zahtevnih in manj zahtevnih objektov, kjer in v obsegu, kot to dopuščajo geomehanske razmere, hidrološke razmere, potek komunalnih vodov, zaščita podzemne vode in stabilnost sosednjih objektov, skladno z določili 78a. člena,

3. podhodi in nadhodi za pešce in kolesarje,

4. avtobusna in železniška postajališča s potrebnimi ureditvami,

5. parkirne površine za osebna motorna vozila za lastne potrebe,

6. pločniki, kolesarske steze, kolesarske poti, pešpoti, dostopne ceste do objektov,

7. dostopi za funkcionalno ovirane osebe, gradnja zunanjih dvigal in zunanjih požarnih stopnic na obstoječih objektih,

8. parkovne površine, drevoredi, posamezna drevesa, površine za pešce, trgi, otroška igrišča, urbana oprema in biotopi,

9. vodnogospodarske ureditve,

10. brvi in mostovi,

11. vstopno-izstopna mesta za rečni promet ob vodotokih, pomoli, dostopi do vode (tudi stopnice), utrjene brežine vodotokov in splavnice,

12. objekti za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, vključno z objekti za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, zaklonišči in objekti za zaščito, reševanje in pomoč ter evakuacijske (požarne) stopnice izven objektov, ki so višji od 14,00 m,

13. objekti za zagotovitev varstva pred utopitvami,

14. naprave za potrebe raziskovalne in študijske dejavnosti (meritve, zbiranje podatkov), opazovalnice,

15. javne sanitarije na javnih površinah,

16. arheološka najdišča in ruševine ter spominska, umetniška in podobna obeležja.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka so na spodaj naštetih območjih namenske rabe dopustni le naslednji objekti in drugi posegi v prostor iz točk prejšnjega odstavka:

- *ZPp: 1. (samo v podzemni izvedbi brez elementov, ki segajo nad nivo terena, in zbiralnice ločenih frakcij odpadkov) ter 3., 4. in od 6. do 16. točka,*
- *ZPps: 1. (samo v podzemni izvedbi brez elementov, ki segajo nad nivo terena) ter 3., 4., od 6. do 11. in od 13. do 16. točka*

…

<u>24. člen (odmiki)</u>

…

(14) Nezahtevni in enostavni objekti morajo biti od meje sosednjih parcel, na katere mejijo, odmaknjeni najmanj 1,00 m, s pisnim soglasjem

lastnikov parcel, na katere mejijo, pa jih je dopustno postaviti tudi bližje ali na parcelno mejo.

(15) Parkirišča z več kot 5 PM morajo biti oddaljena od meje parcel sosednjih stanovanjskih objektov najmanj 4,00 m oziroma manj, če s tem pisno soglašajo lastniki teh parcel.

(16) Če ni z gradbeno črto ali z ulično gradbeno črto obstoječih stavb določen manjši odmik, morajo biti nezahtevni in enostavni objekti, ki mejijo na EUP z namensko rabo PC oziroma na regulacijske linije javne ceste in drugih javnih površin, od nje odmaknjeni najmanj 1,50 m. Če so odmiki manjši od 1,50 m, mora s tem soglašati organ Mestne uprave MOL, pristojen za promet, za državne ceste pa upravljavec državne ceste.

…

(19) Odmik zahtevnih in manj zahtevnih stavb od zunanje meje EUP z namenskima rabama ZK in ZPps znaša najmanj 10,00 m, razen če ni z gradbeno linijo ali gradbeno mejo določen manjši odmik.

ZUNANJE POVRŠINE IN ZELENJE

PST je sklenjena sprehajalna zelena javna površina, za katero je pri urejanju potrebno upoštevati predpisano zasaditev in določila glede ohranjanja dreves in urejanja zelenih površin.

32. člen (velikost in urejanje odprtih bivalnih in zelenih površin)

...

(16) Predpisano zasaditev površin je treba izvajati z drevesi z obsegom debla več kot 18 cm, merjeno na višini 1,00 m od tal po saditvi, in z višino debla več kot 2,20 m. Izbor rastlin mora upoštevati rastiščne razmere in varnostno-zdravstvene zahteve.

...

(18) Drevesa na območjih stavbnih zemljišč je treba ohranjati v največji možni meri, v primeru sečnje pa drevesa nadomestiti. Ob izvajanju gradbenih del v vplivnem območju dreves, ki se ohranjajo na gradbeni parceli, je treba izdelati načrt zavarovanja obstoječih dreves. Ta določba ne velja za gradnjo v območjih EUP s tipi objektov NA, NB in ND.

(19) Pogoji za gradnjo v vplivnem območju dreves in druge vegetacije:

- *v primeru tlakovanja površin ob drevesih je treba zagotavljati ustrezno kakovost in količino tal, dostopnost vode in zračenje tal nad koreninskim sistemom. Odprtina za prehajanje zraka in vode mora biti velika najmanj 3,00 m2,*
- *odmik podzemnih komunalnih vodov od debla drevesa mora biti najmanj 2,00 m.*

(20) Obstoječe drevorede je treba ohranjati oziroma jih v primeru odstranitve nadomestiti.

! Regulacijski elementi so prikazani v grafičnem delu OPN MOL

(21) Drevorede, ki so prikazani na karti 3.2 »Prikaz območij enot urejanja prostora in prostorskih izvedbenih pogojev – regulacijski elementi, javne površine in oglaševanje«, je treba obvezno urediti.

(22) Drevorede oziroma posamezna drevesa je treba urediti povsod, kjer se pri urejanju javnih površin izkaže, da je to mogoče.

…

(25) Obrežne drevnine ni dopustno odstranjevati. Če je odstranitev zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev nujna, jo je treba nadomestiti oziroma sanirati.

…

33. člen (zeleni klini)

(1) Zeleni klini zagotavljajo ekološke, klimatske in funkcionalne povezave urbanega dela mesta z njegovim naravnim zaledjem

…

58. člen (objekti v javni rabi in javne površine)

…

(2) Javne površine so površine, katerih raba je pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so železniška proga, cesta, ulica, pasaža, trg, tržnica, atrij, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, otroško igrišče, športno igrišče ter druga površina za rekreacijo in prosti čas.

(3) Na površinah, ki imajo poleg osnovne namembnosti tudi funkcijo javne površine, lahko MOL določi služnost rabe v javno korist. Površine, na katerih se določi služnost rabe v javno korist, so predvsem pasaže, arkade, pešpoti, peš prehodi in podobno.

PROMETNA INFRASTRUKTURA

Pot spominov in tovarištva je evidentirana kot javna pot za pešce in kolesarje. Tudi, ko PST poteka delu cestišča (npr. Vodovodna ulica), je v grafičnem delu OPN MOL ločeno označena kot javna pot.

40. člen (velikost in zmogljivost objektov prometne infrastrukture)

(1) Pri rekonstrukciji in novogradnji cestne infrastrukture je treba upoštevati usmeritve o tipologiji in o prečnih profilih posameznih kategorij cest, ki so določene s predpisi s področja projektiranja cest:

…

2. Občinske ceste:

a) LC – lokalna cesta med naselji: dvopasovno vozišče

b) LG – lokalna glavna cesta z ločenim voziščem za javni linijski prevoz potnikov v cestnem prometu: dvo- ali štiripasovno vozišče, ločeno vozišče za javni promet, stranski zeleni pasovi, kolesarske steze, pločniki

c) LG – lokalna glavna cesta: dvo- ali štiripasovno vozišče, stranski zeleni pasovi, kolesarske steze, pločniki

č) LZ – lokalna zbirna cesta: dvopasovno vozišče, stranski zeleni pasovi, kolesarske steze, pločniki

d) LK – lokalna krajevna cesta: dvopasovno vozišče, pločniki

e) JP – javna pot za vsa vozila – dvosmerna: dvopasovno vozišče, pločniki

f) JP – javna pot – enosmerni ali dvosmerni dovoz do posameznih objektov: skupna prometna površina

g) BJ – javna pot za pešce in kolesarje: pločnik, kolesarska steza

h) PJ – javna pot za pešce: pločnik

i) KJ – javna pot za kolesarje: kolesarska steza

(2) Odstopanja od funkcionalnih in oblikovnih meril in pogojev za posamezne tipe cest, ki so določeni v prvem odstavku tega člena, so pri gradnji novih in rekonstrukciji obstoječih cest dopustna v primeru prostorskih omejitev (ko v racionalnem časovnem in finančnem okviru ni mogoče porušiti objektov in pridobiti zemljišč, potrebnih za izvedbo polnega profila ceste). Odstopanja od funkcionalnih in oblikovnih meril morajo upoštevati predpise s področja prometne varnosti. Odstopanja mora za občinske ceste potrditi organ Mestne uprave MOL, pristojen za promet.

...

41. člen (varovalni pasovi prometne infrastrukture)

(1) Širina varovalnih pasov cest:

a) avtocesta: 40,00 m,

b) hitra cesta: 35,00 m,

c) glavna cesta: 25,00 m,

č) regionalna cesta: 15,00 m,

d) državna pot za kolesarje: 5,00 m

e) lokalne ceste LC, LG, LZ in LK: največ 10,00 m,

f) javna pot: največ 5,00 m,

g) javna pot za kolesarje: največ 2,00 m.

(2) Varovalni pasovi javnih cest se merijo od zunanjega roba cestnega zemljišča obojestransko v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče.

...

GOSPODARSKA JAVNA INFRASTRUKTURA

Pri ureditvi je potrebno upoštevati varovalne pasove gospodarske javne infrastrukture.

47. člen (varovalni pasovi in koridorji okoljske, energetske in elektronske komunikacijske gospodarske javne infrastrukture)

(1) Varovalni pasovi okoljske, energetske in elektronske komunikacijske gospodarske javne infrastrukture znašajo (preglednica 13):

izhodišča	**širina**
a) Vodovodno in kanalizacijsko omrežje, omrežje daljinskega ogrevanja in hlajenja, elektronski komunikacijski vodi, vodi javne razsvetljave in drugi vodi, ki služijo določeni vrsti gospodarske javne službe oziroma v javno korist, razen tistih iz točk b) in c) te preglednice. Določila ne veljajo za priključke na te vode.	*3,00 m*
b) Sistem električne energije:	
- nadzemni daljnovod in razdelilne transformatorske postaje nazivne napetosti 400 kV in 220 kV	*40,00 m*
- nadzemni daljnovod in razdelilne transformatorske postaje nazivne napetosti 110 kV in 35 kV	*15,00 m*
- podzemni kabelski sistem z nazivne napetosti 110 kV in 35 kV	*3,00 m*
- nadzemni daljnovod z nazivne napetosti od 1 kV do vključno 20 kV	*10,00 m*
- podzemni kabelski sistem z nazivne napetosti do vključno 20 kV	*1,00 m*
- nadzemni daljnovod z nazivne napetosti do vključno 1 kV	*1,50 m*
- razdelilne postaje srednje napetosti in transformatorske postaje srednje napetosti (nazivne napetosti od 1 kV do vključno 20 kV)	*2,00 m*
c) Sistem zemeljskega plina:	
- prenosni sistem zemeljskega plina	*65,00 m*

- distribucijski sistem zemeljskega plina	*5,00 m*
d) Sistem elektronskih komunikacij	
- linijski objekt	*3,00 m*
- poligonski objekt	*5,00 m*
- točkovni objekt	*1,50 m*

(2) Varovalni pas je zemljiški pas ob javnih infrastrukturnih vodih in objektih, ki poteka na vsako stran od osi voda oziroma navzven od zunanje varovalne ograje objekta ali od zunanjega zidu objekta, če ta nima varovalne ograje.

3) V varovalnih pasovih posameznih infrastrukturnih omrežij je treba upoštevati predpise s področja graditve, obratovanja in vzdrževanja infrastrukturnih objektov ter predpise, ki določajo pogoje in omejitve gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območjih varovalnih pasov. Posegi v varovalnih pasovih so dopustni na podlagi soglasja pristojnega izvajalca gospodarske javne službe infrastrukturnega omrežja.

...

NEZAHTEVNI IN ENOSTAVNI OBJEKTI

26. člen (skupne določbe)

(1) Če ni v tem odloku določeno drugače, se za določanje dimenzij in za druge pogoje gradnje nezahtevnih in enostavnih objektov upoštevajo predpisi s področja graditve objektov in drugih področnih predpisov.

(2) Vrste nezahtevnih in enostavnih objektov glede na namen in dopustno lokacijo v posameznih namenskih rabah so določene v tem poglavju, v poglavju 16. Oglaševanje in v Prilogi 4 tega odloka.

(3) Enostavni in nezahtevni objekti niso namenjeni bivanju.

(4) Stavba, h kateri se gradijo nezahtevni in enostavni objekti, mora biti zgrajena zakonito.

(5) Če nezahteven ali enostaven objekt posega na območja varovanj in omejitev, je gradnja dopustna le s soglasji pristojnih organov.

...

27. člen (ograje)

(1) Ograje morajo glede višine izpolnjevati naslednje pogoje:

- *medsosedska ograja: višina do 1,80 m,*
- *ograja za pašo živine: višina do 1,50 m,*
- *varovalna in protihrupna ograja: višina do 2,20 m, če ni s projektom za pridobitev gradbenega dovoljenja določeno drugače,*

- *ograja v EUP z namensko rabo ZV: višina do 1,60 m.*

(2) Višino ograje in vrsto materiala je treba praviloma prilagoditi sosednjim ograjam. Polno zaprte betonske in zidane ograje, ki so višje od 1,00 m, morajo biti na strani, ki meji na javno površino, v celoti ozelenjene. Ograje atrijskih stanovanj pri večstanovanjskih stavbah morajo biti v posameznem nizu atrijskih stanovanj enotno oblikovane. ...

30a. člen (zabojniki)

(1) Zabojnike za namen razstavnih, predstavitvenih prostorov, info točk in podobnih dejavnosti, vendar ne za pripravo in prodajo hrane in pijače, je dopustno postaviti na javne prometne in z njih neposredno dostopne javne površine izven voznih in progovnih pasov prometne infrastrukture tako, da dopolnjujejo javni prostor in ne ovirajo gibanja pešcev ter vzdrževanja komunalnih in prometnih objektov in naprav. Obliko in lokacijo ter namen zabojnikov potrdi organ Mestne uprave MOL, pristojen za urejanje prostora.

(2) V območjih, varovanih s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, je za postavitev zabojnika treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje organa, pristojnega za varstvo kulturne dediščine.

31. člen (urbana oprema in spominska obeležja)

(1) Urbana oprema, usmerjevalne in izobraževalne table, kažipoti in podobno ter spominska obeležja morajo biti postavljeni tako, da dopolnjujejo javni prostor in ne ovirajo gibanja pešcev ter vzdrževanja komunalnih naprav in prometnih objektov. Do objektov javne opreme (klopi, koši …) je treba ohraniti prost in neoviran dostop.

(2) Tip, obliko in lokacijo urbane opreme na območju MOL določi organ Mestne uprave MOL, pristojna za urejanje prostora in za promet. Urbana oprema v območjih registrirane kulturne dediščine mora biti oblikovana celostno.

(3) Spominska obeležja, skulpture in druge prostorske inštalacije, ki presegajo največjo dopustno velikost nezahtevnih in enostavnih objektov, ki jo določa predpis s področja graditve objektov, je dopustno postaviti samo na javne površine.

(4) Merila in pogoji za namestitev in za oblikovanje objektov za oglaševanje so določeni v 60., 104. členu in Prilogi 3 tega odloka.

(5) Spominskih obeležij ali nagrobnih znamenj ni dopustno postaviti na cestnem zemljišču javne ceste.

(6) Urbana oprema nima samostojnih priključkov na gospodarsko javno infrastrukturo.

…

(8) Pri postavitvi urbane opreme in spominskih obeležij na javnih površinah je treba pridobiti soglasje organa Mestne uprave MOL, pristojnega za urejanje prostora.

Priloga 4: Podrobni prostorski izvedbeni pogoji za enostavne in nezahtevne objekte

Dopustnimi enostavnimi in nezahtevnimi objekti za namensko rabo ZPps:

3. Kmetijsko gozdarski objekti:

VRSTA OBJEKTA / NRP: Čebelnjak - površina do vključno 40,00 m2, CC-SI: 12712, Pogoj: samo na registriranih mestih iz registra čebelnjakov

4. Gradbeni inženirski objekti

4.1. Infrastrukturni in energetski objekti:

VRSTA OBJEKTA / NRP: Kolesarska pot, pešpot, gozdna pot in podobne, CC-SI: 21121, Pogoj: /

VRSTA OBJEKTA / NRP: Priključek na objekte gospodarske javne infrastrukture in daljinskega ogrevanja, CC-SI: enako kot glavni objekt do odjemnega mesta oziroma do javnega infrastrukturnega omrežja, Pogoj: /

VRSTA OBJEKTA / NRP: Pomol (grajen, namenjen privezu posameznega plovila ali ribolovu), površina do vključno 20,00 m2, CC-SI: 21510,Pogoj: /

OHRANJANJE NARAVE IN VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE

PST je zavarovana kot zavarovano območje narave in nepremični spomenik kulturne dediščine. Upoštevati je potrebno določila prostorskega akta, odloke o naravni dediščini iz poglavja 1.2 Varovanje naravne dediščine.

61. člen (varovana območja narave)

(1) Zavarovana območja, naravne vrednote, posebna varstvena območja (Natura 2000), potencialna posebna ohranitvena območja Natura 2000 in ekološko pomembna območja so razglašena ali določena s posebnimi predpisi.

(2) Posegi na območjih in objektih iz prvega odstavka tega člena so dopustni le s soglasjem organa, pristojnega za ohranjanje narave.

(3) Območja iz prvega odstavka tega člena so prikazana na spletni strani MOL kot del Prikaza stanja prostora in se sproti posodabljajo.

(4) Na varovanih področjih narave veljajo naslednji režimi:

a) izvajanje posegov in dejavnosti mora potekati izven obdobja, pomembnega za varovane vrste,

b) izvajati je treba ukrepe za preprečevanje svetlobnega onesnaževanja. V območjih, pomembnih za netopirje, nočne metulje in hrošče, se ne sme izvajati nočno osvetljevanje gradbišča in objektov. Za osvetlitev zunanjih površin je treba uporabljati sijalke, ki ne svetijo v UV delu spektra in svetijo v rumenem delu spektra do barvne temperature 2700 K. Za osvetljevanje je treba uporabiti popolnoma zasenčena svetila z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom,

c) pri urejanju parkovnih ureditev in drugih zasaditev ter pri vzpostavitvah ozelenjene ograje ali žive meje je treba uporabiti lokalno avtohtone rastline,

d) ohranjati in obnavljati je treba povezanost vodotokov za ribe in druge vodne organizme. Posege v strugo in vegetacijski pas vodotokov je treba izvajati tako, da se ohrani obrežna vegetacija. Praviloma je treba ohranjati večja, tudi trhla in nevitalna drevesa, ker predstavljajo ogrožen habitat varovanih vrst. Kadar to ni mogoče, se v postopku pridobivanja dovoljenja za poseg v naravo oziroma naravovarstvenega soglasja opredeli, katera debela, trhla in nevitalna drevesa se lahko odstranijo ter morebitne dodatne omilitvene ukrepe,

e) nove elektroenergetske nadzemne vode je treba graditi na pticam prijazen način (izvedba gradenj, ki preprečuje električne udare ptic),

f) ohranjati in obnavljati je treba mozaičnost kulturne krajine, njene strukturne elemente (omejki, živice, gozdni otoki, mejice, stara drevesa, glavate vrbe, vodna telesa, ekstenzivni travniški sadovnjaki) in sklenjenost gozdnih površin ter migratorne koridorje ogroženih vrst.

...

63. člen (kulturni spomeniki)

(1) Kulturni spomenik je nepremična kulturna dediščina, ki je v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine razglašena za kulturni spomenik.

(2) Za kulturne spomenike in njihova vplivna območja velja pravni režim varstva, kot ga opredeljuje konkreten akt o razglasitvi kulturnega spomenika.

(3) Posegi na kulturne spomenike in njihova vplivna območja so dopustni le s soglasjem organa, pristojnega za varstvo kulturne dediščine.

(4) Za izvedbo predhodne arheološke raziskave na območjih kulturnih spomenikov je treba pridobiti soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine.

(5) Objekti in območja iz prvega odstavka tega člena so prikazani na spletni strani MOL kot del Prikaza stanja prostora in se sproti posodabljajo.

64. člen (varstvena območja dediščine)

(1) Varstvena območja dediščine so območja, ki so varovana na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine in so določena z aktom o določitvi varstvenih območij dediščine.

(2) Za varstvena območja dediščine velja pravni režim varstva kot ga opredeljuje akt o določitvi varstvenih območij dediščine.

(3) Posegi na varstvena območja dediščine so dopustni le s soglasjem organa, pristojnega za varstvo kulturne dediščine.

(4) Objekti in območja iz prvega odstavka tega člena so prikazani na spletni strani MOL kot del Prikaza stanja prostora in se sproti posodabljajo.

65. člen (registrirana arheološka najdišča)

(1) Registrirano arheološko najdišče je nepremična kulturna dediščina, ki je v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine opredeljena kot registrirano arheološko najdišče.

(2) Pri registriranih arheoloških najdiščih se varujejo arheološke ostaline in njihov vsebinski in prostorski kontekst.

(3) Za registrirana arheološka najdišča velja, da ni dopustno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline.

(4) Za posamezna registrirana arheološka najdišča ali njihove dele so izjemoma dopustni posegi kot jih določa ta odlok, ob izpolnitvi naslednjih pogojev:

- *če ni mogoče najti drugih rešitev,*
- *če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo.*

...

66. člen (kulturna dediščina)

…

(2) Na območjih registrirane kulturne dediščine so dopustni posegi v prostor in prostorske ureditve, ki:

- *prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti,*
- *dediščino varujejo in ohranjajo na mestu samem.*

...

67. člen (varstveni režimi registrirane kulturne dediščine

(1) Za vse vrste registrirane kulturne dediščine so prepovedani posegi v prostor ali načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in prepoznavne značilnosti registrirane kulturne dediščine.

(2) Za posamezne vrste registrirane kulturne dediščine veljajo naslednji varstveni režimi:

...

d) Pri memorialni registrirani kulturni dediščini se ohranjajo varovane vrednote, kot so:

- *avtentičnost lokacije,*
- *materialna substanca in fizična pojavnost objekta ali drugih nepremičnin,*
- *vsebinski in prostorski kontekst območja z okolico ter vedute.*

OSTALA DOLOČILA

84. člen (varstvo pred poplavami)

(1) Poplavna območja, razredi poplavne nevarnosti in omilitveni ukrepi so določeni v skladu s predpisi o vodah, na osnovi izdelanih in potrjenih strokovnih podlag. Poplavna območja, karte poplavne nevarnosti, karte razredov poplavne nevarnosti in omilitveni ukrepi so sestavni del Prikaza stanja prostora. Na območjih, kjer razredi poplavne nevarnosti še niso določeni, so opozorilna karta poplav in podatki o poplavnih dogodkih sestavni del Prikaza stanja prostora.

(2) Na poplavnih območjih, za katera so izdelane karte poplavne nevarnosti in določeni razredi poplavne nevarnosti, je pri načrtovanju prostorskih ureditev oziroma izvajanju posegov v prostor treba upoštevati predpis, ki določa pogoje in omejitve za posege v prostor in izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav. Pri tem je treba zagotoviti, da se ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na poplavnem območju in izven njega.

(3) Na poplavnih območjih, za katera razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni, so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne

povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda.

(4) Če načrtovanje novih prostorskih ureditev oziroma izvedba posegov v prostor povečuje obstoječo poplavno ogroženost, je treba skupaj z načrtovanjem novih prostorskih ureditev načrtovati celovite omilitvene ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom izvedbe posega v prostor. (5) Ne glede na določbe drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena so na poplavnem območju dopustni posegi v prostor in dejavnosti, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda, ter posegi in dejavnosti v skladu ter pod pogoji, ki jih določajo predpisi o vodah.

85. člen (plazljiva in erozijsko nevarna območja)

(1) Na plazljivih in erozijsko nevarnih območjih je dopustno v zemljišča posegati tako, da ne bo ogrožena stabilnost območja in povzročeno premikanje zemljišč, ter tako, da se onemogoči vpliv plazu z obstoječih plazišč v okolici.

(2) Plazljiva in erozijsko nevarna območja so prikazana na opozorilni karti verjetnosti pojava plazov, ki je prikazana na spletni strani MOL kot del Prikaza stanja prostora in se sproti posodablja.

(3) Opozorilna karta verjetnosti pojava plazov opozarja na možnost pojava plazov na območju, ne prikazuje pa obsega in jakosti plazu. Za podrobnejše načrtovanje rabe prostora je zato treba v skladu s predpisi o vodah izdelati podrobnejše geološko poročilo, ki bo omogočilo določitev pogojev in omejitev za izvajanje dejavnosti in gradenj na posameznem plazljivem območju.

(4) Na plazljivih in erozijsko nevarnih zemljiščih so prepovedani:

- *zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras in posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,*
- *zasipavanje izvirov,*
- *nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozijsko nevarnih ali plazovitih zemljiščih,*
- *omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,*
- *izvajanje zemeljskih del, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,*
- *krčenje ter večja obnova gozdnih sestojev in grmovne vegetacije, ki pospešujeta erozijo in plazenje zemljišč,*
- *vsako poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišč in dvig podzemne vode ter povečanje erozije zemljišč.*

(5) Na plazljivih in erozijsko nevarnih zemljiščih je treba za gradnjo ali za poseg, ki ima značaj gradnje ali rekonstrukcije objekta in naprav, v postopku za pridobitev gradbenega dovoljenja pridobiti geološko-geomehanski elaborat. Geološko-geomehanski elaborat mora obsegati analizo geoloških in geomehanskih razmer ter obvezno vključevati predlog ureditve odvodnje meteornih in zalednih vod ter odvodnje z malo komunalno čistilno napravo prečiščenih komunalnih odpadnih voda. Na plazljivih območjih mora projektna dokumentacija obvezno vsebovati tudi stabilnostne analize, s katerimi se računsko dokaže, da predvideni poseg ne bo negativno vplival na stabilnost terena. Stabilnostne analize so lahko sestavni del geološko-geomehanskega elaborata ali del gradbene dokumentacije.

(6) Plazljiva in erozijsko nevarna območja iz drugega odstavka tega člena so zgolj opozorilna. Investitor mora pridobiti mnenje organizacije s področja geomehanike tudi zunaj prikazanih območij, kadar obstaja sum, da je zemljišče plazljivo ali erozijsko nevarno.

90. člen (varovanje pred svetlobnim onesnaženjem okolja)

Pri osvetljevanju objektov in odprtih površin je treba upoštevati ukrepe za zmanjševanje emisij svetlobe v okolje, ki jih določajo predpisi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja.

1.2 Varovanje naravne dediščine

ZAKON O OHRANJANJU NARAVE

Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZN-ŠPP in 18/23 – ZDU-10)

Pot spominov in tovarištva spada med naravne vrednote, za katere velja prepoved vseh posegov, ki bi poslabšali stanje.

4. člen (naravne vrednote)

Naravne vrednote obsegajo vso naravno dediščino na območju Republike Slovenije.

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oziroma del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava.

64. člen (naravni spomenik)

(1) Naravni spomenik je območje, ki vsebuje eno ali več naravnih vrednot, ki imajo izjemno obliko, velikost, vsebino ali lego ali so redek primer naravne vrednote.

(2) Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto, in spreminjati razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen.

...

PRAVILNIK O DOLOČITVI IN VARSTVU NARAVNIH VREDNOT

Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15, 7/19 in 53/23) Priloga 4: Podrobnejše varstvene in razvojne usmeritve

Ime	Pot spominov in tovarištva
Indentifikacijska številka	8706
Pomen	lokalni
Zvrst	oblikovana naravna vrednota

Pot spominov in tovarištva spada med oblikovane naravne vrednote, katere obstoj ne sme biti ogrožen.

9. Oblikovane naravne vrednote

9.1. Na naravni vrednoti

1. Rastlin, ki so bistveni sestavni del oblikovane naravne vrednote, se ne trga, lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za dela z rastlinami v skladu z namenom njihovega oblikovanja, izvajanja ukrepov varstva vrtno-arhitekturne dediščine na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upoštevaje zgodovinske zasnove, ali za sanacijske ukrepe na drevesih.

2. Izvaja se le tiste gradnje, ki so povezane z obnovitvijo ali vzdrževanjem naravne vrednote, ali izvajanjem ukrepov varstva vrtno-arhitekturne dediščine na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine, upoštevaje zgodovinske zasnove.

...

UREDBA O ZVRSTEH NARAVNIH VREDNOT

Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (neuradno prečiščeno besedilo št. 1) - Uradni list RS, št. 52/02 in 67/03

Pot spominov in tovarištva je naravna vrednota, za katero je potrebno upoštevati smernice za posege in dejavnosti. Izvajajo se tako, da obstoj ni ogrožen in se poseg izvaja v skladu s predpisi varstva kulturne dediščine.

3. člen (opis zvrsti naravnih vrednot)

...

(9) Oblikovana naravna vrednota je del narave, ki ga je človek oblikoval z namenom vzgoje, izobraževanja, oblikovanja krajinskih elementov ali katerim drugim namenom ter je ekosistemsko in znanstveno-raziskovalno ali pričevalno pomemben in se v naravi pojavlja zlasti kot drevored, skupina dreves, park, botanični vrt, alpinetum ali arboretum.

5. člen (posegi in dejavnosti na naravni vrednoti)

(1) Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti.

(2) Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- *na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.*

  ...

- *na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje.*

  ...

- *na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.*

6. člen (posegi in dejavnosti na območju vpliva na naravno vrednoto)

(1) Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katerih je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto ali uničenja naravne vrednote.

1.3 Varovanje kulturne dediščine

ZAKON O VARSTVU KULTURNE DEDIŠČINE

Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE

PST je zavarovana kot nepremična kulturna dediščine in kot nesnovna kulturna dediščina.

9. člen (registrirana dediščina)

...

(6) Nesnovna dediščina se vpiše v register skupaj s kulturnim prostorom, ki to dediščino podpira in omogoča njeno uresničevanje.

...

11. člen (nepremični spomenik)

(1) Nepremična dediščina, ki

- *predstavlja izrazit dosežek ustvarjalnosti ali dragoceno prispeva h kulturni raznolikosti,*
- *je pomemben del prostora ali dediščine Republike Slovenije ali njenih regij ali predstavlja vir za razumevanje zgodovinskih procesov, pojavov ter njihove povezanosti s sedanjo kulturo in prostorom, se lahko zaradi svojega izjemnega pomena za državo (v nadaljnjem besedilu: spomenik državnega pomena) ali posebnega pomena za pokrajino ali občino (v nadaljnjem besedilu: spomenik lokalnega pomena) razglasi za spomenik.*

PRAVILNIK O SEZNAMIH ZVRSTI DEDIŠČINE IN VARSTVENIH USMERITVAH

Pravilnik o seznamih zvrsti dediščine in varstvenih usmeritvah (Uradni list RS, št. 102/10)

PST glede na zvrst nepremične dediščine uvrščamo med 'spominske objekte in kraje', glede na tip pa med 'memorialno dediščino'. Potrebno je upoštevati ohranjanje lastnosti in družbenega pomena dediščine z vsemi materialnimi sestavinami, ki upoštevajo trajno ohranjanje varovane vrednote.

3. člen (zvrsti nepremične dediščine)

...

N05 »Spominski objekti in kraji«
so grajeni ali oblikovani objekti in prostori izražanja spoštovanja ter spominjanja na neko osebo, dejavnost, dejstvo, dogodek. Spominski objekti in kraji služijo spominu kot vrednoti, družbeni pomen imajo zaradi zgodovinske pričevalnosti in likovnih kvalitet. Ločimo domove pomembnih osebnosti, znamenja (javni spomenik, mejnik, obcestni kamen, spominska plošča, pil, križ, kapelica), objekte in kraje mrtvih (grob, grobišče, pokopališče, grobnica, mrliška vežica, kostnica), kraje zgodovinskih dogodkov, preproste vojaške objekte (partizansko taborišče, partizanska bolnišnica), kraje spominjanja na človekovo poselitev ali dejavnost (lokacija stavbe, lokacija drugega objekta, opuščena vas).

4. člen (varstvene usmeritve za nepremično dediščino)

(1) Splošne varstvene usmeritve za nepremično dediščino so:

spodbujanje trajnostne uporabe dediščine, to je uporabe dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti, spodbujanje vzdržnega razvoja dediščine, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev dediščine za prihodnje generacije, spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene dediščine,

- *ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena dediščine ter njene materialne substance,*
- *dovoljeni so posegi v dediščino, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njene varovane vrednote,*
- *dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena.*

(2) Poleg splošnih varstvenih usmeritev so pri posameznih zvrsteh nepremične dediščine določene tudi njihove posebne varstvene usmeritve:

...

5. Spominski objekti in kraji se varujejo tako, da se ohranjajo njihove varovane vrednote, kot so:

- *avtentičnost lokacije,*
- *fizična pojavnost objekta in*
- *vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.*

PST glede na zvrst nesnovne dediščine uvrščamo med 'šege in navade', za ohranjanje katere je potrebno zagotoviti dokumentiranje, raziskovanje, zaščito, spodbujanje, izboljševanje različnih vidikov te dediščine.

7. člen (zvrsti žive dediščine)

Zvrsti žive dediščine so:

...

Z03 »Šege in navade« so raznolike aktivnosti s področja družbene kulture, ki označujejo in razlikujejo praznične in vsakdanje oblike človekovega delovanja, verovanja in vedenja. V to zvrst sodijo letne šege, šege življenjskega kroga, delovne in pravne šege ter praznovanja v družinskem in skupnostnem okviru.

...

8. člen (varstvene usmeritve za živo dediščino)

(1) Varstvene usmeritve za živo dediščino vključujejo ukrepe za zagotovitev ohranjanja žive dediščine, ki obsegajo prepoznavanje, dokumentiranje, raziskovanje, zaščito, spodbujanje, izboljševanje in oživitev različnih vidikov te dediščine. Konkretnejše varstvene usmeritve se določijo na podlagi stanja oziroma ohranjenosti pojava dediščine, ki se deli na nepretrgano, rekonstruirano in izginulo dediščino.

(2) Živa dediščina je nedeljivo povezana z nosilci pojava (posamezniki, skupinami in skupnostmi), materialnimi prvinami (predmeti, orodji, izdelki) in prostorom, kjer se ta dediščina predstavlja, ustvarja ali izraža. Pri določitvi varstvenih usmeritev je zato treba upoštevati tudi navedeni materialni okvir žive dediščine in morebitno uveljavljanje avtorskih in sorodnih pravic.